
ciutat d'ideals

Visita al Desert de les Palmes

 Biblioteca
 Sant Bartomeu
 d'Alpicat

Penso que una de les noves modalitats de turisme serà el turisme científic, que s'haurà de desenvolupar al segle XXI. El turista de masses que busca la pizza quatre estacions a tot arreu, per mi, està esgotat. Haurem d'anar pensant en el turisme que trobi plaer en el coneixement, en l'amistat, en la descoberta i admiració d'espais naturals nous i en la comprensió de la natura i el seu funcionament. Com que l'home és sobretot sensual, i no pas intel·lectual, ja està entès que aquest turisme no podrà de ser de masses.

Sembla molt utòpic però em consta que hi ha plantejaments d'aquest estil de to minoritari però sempre interessant. Per exemple, la coneixença dels espais naturals com ara l'espai de protecció natural del Desert de les Palmes, a tocar de Benicàssim. Hem d'entendre "desert" en sentit etimològic com a lloc buit de gent, desolat, però ple de vida vegetal i amb un monestir, ermites i algunes fonts. El parc és a les beceroles però presenta un futur esplèndid: serà un complement essencial per al turisme de platja tan solemnement avorrit i massiu.

Des de fora, el Desert de les Palmes presenta un aspecte desolat perfectament comprensible: fou incendiat en 1985 i 1992. Ens ho explica un guia jovenet d'aspecte vivaç que parla un català animat. La cara de les persones delaten una mena d'espill de l'ànima, com diu el tòpic, i a vegades poden reflectir una autèntica amalgama de cicatrius o un entusiasme juvenil per les bestioles. El guia era de Vilafranca del Cid, l'últim poble de la zona en què es parlava català. La part posterior del parc del Desert de les Palmes encara manté una certa tofa de vegetació. Però tot és molt tendre. La figura del parc natural, al País Valencià, sembla més aviat una mena de protecció per evitar l'especulació urbanística que no pas un fet organitzat per estudiar la natura. En una cantonada hi veies tot de neveres o matalassos llençats com si fos la brossa pública. Situat molt a prop de la costa ultraurbanitzada, l'agressió del turisme massiu era molt visible. I després, tothom considera només la costa de Castelló, però aquesta és una regió natural muntanyosa amb els Ports i el Maestrat, territoris dignes de ser coneguts.

Era molt sorprenent de veure baladres al mig d'un torrent sec; tarongerars a la plana i carreteres a manta.

A la tarda anàrem al Parc de Torreblanca: un espai pantanós deixat sense construir perquè és un aiguamoll —una antiga albufera. Deixat, esdevé un petit parc natural on es poden veure salicòrnies i limòniums. I hom s'hi pot banyar fàcilment en una aigua solitària on només uns pescadors turistes intentaven de pescar vanament. Al vespre assistírem a una demostració de l'ús del rall, un ormeig de pesca ara prohibit que podria remetre a una forma de pescar molt remota. Rallar, com totes les coses, exigeix una pràctica constant. Els dos padrins castellonencs, que xamullaven un català perfecte, ens explicaren l'ús del rall amb bonhomia i una acceptació activa de l'altre en un capaltard tranquil.

ANDREU LONCÀ

Andreu Loncà

